

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA  
TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS  
ĮSTATYMO NR. I-733 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO PROJEKTO IR LIETUVOS  
RESPUBLIKOS KILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-  
1179 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO  
(TOLIAU – PROJEKTAI)**

**(TAP-18-1140, 18-1141) (TAIS NR. 18-8747, 18-8748)**

Nr.

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) atitiktį Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektų lydimosioje medžiagoje kaip projektų rengimą paskatinusi priežastis, nurodomas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolas, tačiau nėra atskleidžiamas priežasties turinys ar objektyvios aplinkybės, kurios lėmė Projektų parengimą. Taip pat siūlytume įvertinti Vidaus reikalų ministerijos pastabą dėl Projektų lydimosioje medžiagoje aprašyto funkcijų (paveldotvarkos programų įgyvendinimo) perdavimo, kas nėra nurodoma Projektuose.

2. Įstatymo projektu Nr. 1 siekiama panaikinti galimybę Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD) pavesti tam tikrų darbų ar jų dalių įgyvendinimą įmonėms ir organizacijoms, nes organizacijoms iki šiol tai nėra karto nebuvo pavesta, o valstybės įmonė „Lietuvos paminklai“ bus pertvarkyta į biudžetinę įstaigą. Siūlytume įvertinti šios nuostatos, kuria sukuriamas ypač detalus įstatyminis reguliavimas, tikslingumą, nes tai ateityje galėtų sudaryti kliūtis veiklos pokyčių realizavimui nepakeitus įstatyminės nuostatos. Projektų lydimosioje medžiagoje nėra nurodyta, kokia biudžetinė įstaiga, kurios savininko teisės ir pareigos įgyvendina KPD, yra turima omenyje, nes į biudžetinę įstaigą pertvarkytos valstybės įmonės „Lietuvos paminklai“ savininko teisės ir pareigos įgyvendins (anot Projektų lydimosios medžiagos) Kultūros ministerija, o ne KPD.

3. Įstatymo projektu Nr. 2 keičiamas Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) 5 straipsnis, kuriame nustatomi nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos

valstybinį administravimą atliekantys subjektai ir jų funkcijos. Įstatymo projektu Nr. 2 keičiant NKPAĮ 5 straipsnį, būtina išlaikyti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos srityje nustatytų funkcijų sistemiškumą. Atsižvelgiant į tai, pastebėtina:

3.1. NKPAĮ 5 straipsnio 10 dalies 3 punkte siūloma išbraukti žodį „paveldotvarkos“, tačiau sistemiškai vertinant įstatymo nuostatas lieka neaišku, kokia institucija ar įstaiga naudos paveldotvarkos programoms skirtas valstybės biudžeto lėšas;

3.2. NKPAĮ 5 straipsnio 10 dalies 4 punkte siūloma iš KPD funkcijų išbraukti paveldotvarkos programų vykdymą, tačiau sistemiškai vertinant įstatymo nuostatas lieka neaišku, kokia institucija ar įstaiga organizuos paveldotvarkos programų vykdymą;

3.3. NKPAĮ 5 straipsnio 10 dalies 8 punkte siūloma iš KPD funkcijų išbraukti paveldotvarkos ataskaitų teikimą, tačiau lieka neaišku, kokia institucija ar įstaiga teiks paveldotvarkos ataskaitas;

3.4. NKPAĮ 5 straipsnio 10 dalies 15 punkte siūloma iš KPD funkcijų išbraukti kultūros paveldo objektų tvarkybos administravimą įrašant „*dalyvavimą administruojant*“, tačiau lieka neaišku, kokia institucija ar įstaiga administruos kultūros paveldo objektų tvarkybą.

Atsižvelgiant į tai, siūlytume įvertinti siūlomą teisinį reguliavimą teisėkūros sistemiškumo ir aiškumo principų aspektu (pavyzdžiui, bet neapsiribojant, įvertinti NKPAĮ 2 straipsnio 25 dalyje apibrėžtos sąvokos „paveldotvarka“ realizavimą).

4. Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma NKPAĮ 5 straipsnio 2 dalyje išbraukti žodį „*institucija*“ ir įrašyti „*įstaiga*“. Šiuo aspektu siūlytume peržiūrėti likusias keičiamo įstatymo nuostatas (pavyzdžiui, bet neapsiribojant, NKPAĮ 10 straipsnio 6 dalies 5 punktas, 13 straipsnio 5 dalies 2 punktas, 13 straipsnio 5 dalis, 14 straipsnio 3 dalies 6 punktas, 17 straipsnio 1 dalies 1 punktas ir kt.). Taip pat, atsižvelgiant į keičiamo NKPAĮ 5 straipsnio reguliavimo dalyką, siūlome NKPAĮ 5 straipsnio 2 dalyje prieš įrašomus žodžius „*kultūros paveldo*“ įrašyti žodį „*nekilnojamojo*“.

5. Dėl Įstatymo projektu Nr. 2 siūlomos NKPAĮ 5 straipsnio 10 dalies 4 punkto formuluotės „Departamentas gali pavesti **biudžetinėms** įstaigoms, **kurių savininko teises ir pareigas jis įgyvendina**“ žiūrėti pasiūlymą Nr. 2.

6. Projektų lydimosioje medžiagoje nepaaiškinta, kodėl nustatoma Projektų įsigaliojimo data yra „2019 m. sausio 1 d.“

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė